Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Judecător G.Mîțu)
Dosarul nr. 3a-1025/26
2-26010006-02-3a-10062026

**D E C I Z I E**

9 septembrie 2026 municipiul Chişinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorilor Cașcaval Andrei și Bagrin Lucia
Grefier Jumiga Tamara

examinând în ședință închisă, cererea de apel depusă de către avocatul Cebanaș Alexandru acționînd în interesele lui ***** ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 8 aprilie 2026, în cauza de contencios administrativ intentată de ***** ***** împotriva Inspectoratului General pentru Migrație cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual,

**A C O N S T A T A T:**

**Obiectul și temeiurile acțiunii deduse judecății:**

La 28 ianuarie 2026, avocatul Alexandru Cebanaș, acționând în numele și în interesul lui ***** *****, a înaintat o acțiune în contencios administrativ împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al MAI.

Prin acestă cerere, s-a solicitat anularea deciziei emise de Direcția azil și apatridie din cadrul Biroului migrație și azil al MAI, mai exact a actului nr. ***** din 23 decembrie 2025, prin care a fost respinsă cererea de azil a lui ***** ***** (f.d. 1-32).

În susținerea pretențiilor formulate, reclamantul a relatat că a părăsit Tadjikistanul încă din 2019, îndreptându-se spre Federația Rusă.

Acesta a explicat că, în decursul anului 2021, în zona Pamir (Vanj), autoritățile tadjice au dat curs unor ample campanii de represiune și persecuție pe motive etnice și religioase împotriva băștinașilor.

Întrucât a luat o poziție publică critică față de aceste abuzuri, publicând materiale video pe platformele de socializare, pe 5 iunie 2020 pe numele său a fost deschis un dosar penal pentru comiterea infracțiunii de extremism, conform art. 307 alin. (2) din Codul penal al Republicii Tadjikistan.

Din motivul pericolului iminent de a fi răpit și returnat forțat – risc accentuat de colaborare strânsă dintre organele de securitate ruse și cele tadjice, solicitantul a fost constrâns să se

refugieze în Turcia, interval în care propria familie i-a fost hărțuită și reținută temporar de autorități.

Ulterior, la începutul anului 2023, acesta a intrat pe teritoriul Republicii Moldova prin Aeroportul Internațional Chișinău. Aici și-a refăcut viața, integrându-se profesional, căsătorindu-se cu o cetățeancă moldoveancă și devenind părintele unui minor.

Dat fiind faptul că figurează în continuare cu statut de căutare națională în țara natală, îi este blochată prelungirea pașaportului și a permisului de ședere și îi pune în pericol familia.

Combatând argumentele IGM, care au calificat demersul drept o simplă „pseudo-legalizare" sau migrație economică, titularul acțiunii a evidențiat că, deși autoritatea a citat rapoarte internaționale (precum cel Human Rights Watch din 2025) atestând abuzurile din 2021 asupra etnicilor Pamiri din Gorno-Badakhshan (GBAO), a respins cererea invocând presupusa lipsă a unei persecuții individualizate, precum și faptul că certificatul de cazier judiciar ar fi fost obținut indirect, prin intermediul avocatului.

Totodată, s-a punctat riscul real la care ar fi supus în cazul unei extrădări în Tadjikistan – unde riscă condamnări aspre, rele tratamente sau chiar suprimarea vieții iar o eventuală relocare internă fiind de asemenea imposibilă.

Criticile s-au îndreptat și spre modul superficial în care instituția a analizat protecția subsidiară și umanitară, ignorând probele evidente legate de hărțuirile periodice la care sunt supuse rudele sale de către poliția tadjică.

În vederea obținerii anulării Deciziei nr. *****, s-a reclamat faptul că Direcția azil și apatridie a instrumentat probele în mod părtinitor, interpretându-le exclusiv în defavoarea sa și lipsindu-l de o cercetare corectă, deși în materia azilului sarcina probei și rolul activ revin în principal autorității publice.

Tot în sarcina autorității s-a reținut o evaluare eronată și subiectivă a criticilor formulate de reclamant la adresa regimului din Tadjikistan, fără a i se acorda posibilitatea efectivă în cadrul interviului de a combate obiecțiile privind calitatea probatoriului, punându-se astfel într-o vădită dezavantajare procesuală.

S-a subliniat în cererea de chemare în judecată că pârâta nu a opus probe contrare și nu a motivat riguros soluția de respingere, în condițiile în care materialele ce dovedeau persecuția politică erau la îndemână.

Sub aspectul normativ aplicabil, în argumentarea cererii s-au invocat dispozițiile art. 11, art. 17 alin. (1), art. 19, art. 42 alin. (2), art. 48 alin. (1) și art. 51 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, prevederile Codului administrativ (art. 3, 5, 6, 7, 10, 17, 20, 21, 36, 39 alin. (2), 93, 189 alin. (1) și 206 alin. (1) lit. a)), art. 12 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevederile Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor (art. 6 alin. (1) lit. a)-c) și art. 56 lit. a)-f)), precum și standardele conturate prin Rezoluția (77) 31 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei.

În încheiere, având în vedere că acordarea azilului impune o analiză strict individualizată și stabilirea corectă a legăturii cauzale dintre riscurile invocate și părăsirea statului de origine, s-a

concluzionat că Direcția azil și integrare a IGM nu a efectuat o verificare exhaustivă și obiectivă a cazului, motiv pentru care actul administrativ emis este lovit de ilegalitate.

**Soluția instanței de fond:**

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 8 aprilie 2026, s-a respins acțiunea de contencios administrativ înaintată de ***** ***** împotriva Inspectoratului General pentru Migrație privind anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

**Calea de atac exercitată:**

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 3 iulie 2026, avocatul Cebanaș Alexandru, acționând în interesele lui ***** *****, a declarat apel, solicitând admiterea cererii de apel motivat, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea în contencios administrativ, anulată Decizia IGM nr. ***** din 23 decembrie 2025 și acordat statutul de refugiat sau, subsidiar, protecția umanitară pe teritoriul Republicii Moldova.

În motivarea cererii de apel, formulată în interesele apelantului ***** *****, avocatul Alexandru Cebanaș a susținut că hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, fiind adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, precum și cu aprecierea vădit nerezonabilă a probelor administrate.

În cererea de apel s-a invocat, în primul rând, că instanța de fond a aplicat eronat standardul probei în materia azilului, tratând cauza ca pe un litigiu administrativ obișnuit și impunând apelantului o sarcină probatorie excesivă.

S-a arătat că, potrivit art. 42 alin. (1) și (2) din Legea nr. 270/2008, autoritățile au obligația de a investiga din oficiu circumstanțele cauzei, astfel încât toate probele prezentate (declarațiile personale, activismul public, postările video, apartenența la etnia pamiră, persecuțiile asupra familiei și certificatul privind urmărirea penală) trebuiau examinate cumulativ, iar nu izolat.

De asemenea, în apel s-a reclamat aprecierea arbitrară a certificatului privind urmărirea penală, invocându-se că prima instanță a înlăturat neîntemeiat acest document pe baza unor pretinse carențe formale, ignorând faptul că actele provenite din state autoritare nu pot fi evaluate strict după standardele administrative ale unui stat democratic.

Totodată, s-a punctat că lipsa unui mandat internațional emisi prin Interpol nu exclude existența unei urmăriri penale interne în Tadjikistan și nici riscul real de arestare sau răpire.

Apelantul a susținut că instanța de fond a ignorat caracterul politic al acuzației de „extremism” intentate pe numele său în baza art. 307 alin. (2) din Codul penal al Tadjikistanului, neanalizând modul în care astfel de acuzații sunt utilizate abuziv de autoritățile tadjice drept mască juridică pentru reprimarea disidenților și persecutarea pe criterii etnice și politice.

S-a subliniat totodată că instanța a minimalizat apartenența apelantului la grupul etnic pamir din regiunea Gorno-Badakhshan (GBAO), supus unor represiuni și discriminări sistematice atestate de rapoartele organizațiilor internaționale (Amnesty International, Human

Rights Watch), riscul individualizat rezultând tocmai din cumulul dintre originea sa etnică, opiniile politice exprimate public și dosarul penal existent.

În cerere s-a invocat și omisiunea instanței de a analiza riscul de persecuție transnațională, apelantul arătând că a fost nevoit să părăsească Federația Rusă și Turcia din cauza pericolului real de răpire și returnare forțată în țara de origine, un tipar de represiune transnațională intens documentat la nivel internațional.

Sub aspectul momentului solicitării azilului, s-a arătat că prima instanță a interpretat greșit faptul că cererea a fost depusă după expirarea pașaportului sau a dreptului de ședere, precizându-se că art. 48 din Legea nr. 270/2008 obligă la evaluarea acțiunilor ulterioare părăsirii țării, iar imposibilitatea prelungirii actelor este o consecință directă a urmării penale și a riscului politic, nu un motiv economic sau administrativ autonom.

În aceeași ordine de idei, apelantul a învederat că instanța de fond a tras o concluzie eronată și excesiv formalistă din solicitarea de restituire a pașaportului pentru a se prezenta la ambasadă, această conduită fiind dictată de necesitatea de a evita situația de ilegalitate și de a-și menține viața de familie, fără a fi incompatibilă cu temerea reală de persecuție.

De asemenea, s-a criticat omisiunea instanței de a analiza efectiv riscul supunerii la rele tratamente prin prisma art. 3 CEDO și a principiului non-refoulement, arătându-se că, în lumina jurisprudenței CEDO (J.K. și alții c. Suediei), apartenența apelantului la un grup expus sistematic și profilul său politic impuneau o examinare aprofundată a riscului de tortură și detenție.

Apelantul a susținut că instanța de fond a examinat superficial și posibilitatea acordării protecției umanitare, ignorând faptul că art. 19 coroborat cu art. 45 alin. (3) din Legea nr. 270/2008 nu limitează această formă de protecție doar la conflictele armate, ci o extinde și la existența unor motive temeinice privind pericolul de tortură sau tratamente inumane.

În final, s-a arătat că hotărârea atacată este insuficient motivată și contradictorie, întrucât, deși instanța a reținut existența înregistrărilor video cu caracter politic și a atestat represiunile din GBAO, a refuzat nejustificat să coreleze aceste probe cu profilul personal al apelantului.

**Poziția intimatului pe marginea apelului:**

La 13 iulie 2026, intimatul Inspectoratul General pentru Migrațiune a depus referință asupra cererii de apel, prin care a solicitat respingerea cererii ca fiind nefondată și menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea poziției sale, IGM a arătat că solicitantul a părăsit Republica Tadjikistan în anul 2019 și s-a deplasat în Federația Rusă în scop de muncă, aspect din care rezultă că plecarea inițială nu a fost determinată de o persecuție, ci de motive economice.

S-a subliniat, de asemenea, că solicitantul a locuit timp de trei ani în Federația Rusă și ulterior un an în Turcia, perioade în care nu a solicitat protecție internațională, intrând ulterior legal în Republica Moldova, unde a beneficiat succesiv de drept de ședere în scop de muncă și, ulterior, de reîntregire a familiei ca urmare a căsătoriei cu o cetățeană a Republicii Moldova.

IGM a argumentat că cererea de azil a fost înaintată abia la data de 28 mai 2025, exclusiv ca o consecință a faptului că pașaportul său național a expirat, punându-l în imposibilitatea de a-

și prelungi cartea de rezidență și permisele de ședere, subliniind că procedura de azil nu poate fi utilizată ca un mecanism subsidiar pentru rezolvarea unor probleme de natură administrativă.

Totodată, bazându-se pe rapoarte internaționale (precum cel al Human Rights Watch), autoritatea a recunoscut existența unor tensiuni și a represiunilor împotriva minorității pamire din GBAO, însă a concluzionat că simpla proveniență din acea regiune sau participarea la evenimente nu atestă automat că fiecare persoană este vizată în mod personal, menționând totodată că înscrisurile prezentate (cum ar fi copia citației) sunt similare cu cele depuse de alți solicitanți tadjici și că în bazele de date Interpol apelantul nu figurează cu mandate internaționale.

**Admisibilitatea apelului:**

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la 10 iunie 2026, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza de contencios administrativ a fost repartizată spre examinare în ordine de apel, în mod automat-aleatoriu judecătorului raportor Bagrin Lucia.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului.

Potrivit art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic.

Instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost pronunțat la 8 aprilie 2026, iar cererea de apel a fost depusă la 6 mai 2026 (f. d. 59-63).

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

În speță, hotărârea motivată a fost notificată părții apelante la 5 iunie 2026 (f. d.83), iar motivarea apelului a fost depusă la 6 iulie 2026, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

Astfel, Completul judiciar constată că apelul a fost depus în termenul legal.

În astfel de circumstanțe, în temeiul reglementărilor prevăzute la art. 232-233, 236 și 241 din Codul administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererii de apel în cauză, motiv din care se purcede la examinarea apelului în fond.

**Argumentele părților în cadrul judecării apelului:**

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, apelantul ***** ***** și reprezentantul său, avocatul Cebanaș Alexandru au pledat pentru admiterea cererii de apel în sensul formulat.

În cadrul ședinței de judecată din instanța de apel, reprezentantul intimatului Inspectoratul General pentru Migrație, Zabrian Ionela, a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 8 aprilie 2026.

**Aprecierea instanţei de apel:**

*Audiind explicațiile participanților la proces, analizând normele procesuale şi starea de fapt constatată în privința cererii de apel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru conchide că apelul este admisibil pentru examinare, dar neîntemeiat, motiv pentru care se impune respingerea cererii de apel, din următoarele considerente.*

***Cu referire la admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ**:*

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Dispoziția art. 39 Cod administrativ prevede că, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Corespunzător art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Norma art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ stipulează că, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, actul administrativ individual - decizia Direcției azil şi apatridie a Biroului migrație şi azil al MAI, nr. ***** din 23.12.2025 privind respingerea cererii de azil înaintate de ***** *****, constituie act defavorabil apelantului, întrucât prin actul respectiv lui ***** ***** i-a fost respinsă cererea de azil.

Din analiza actului administrativ contestat, reieșind din solicitările înaintate, se atestă că acțiunea dedusă judecății este una în contestare, rezultând din prevederile art. 206 Cod administrativ.

Completul judiciar atestă că ***** ***** este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare, motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod administrativ, la caz nu sunt, din care motive, acțiunea este admisibilă și pe cale de consecință se va purcede la examinarea pe fond a acesteia.

***Cu referire la fondul acțiunii:***

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.

Potrivit art. 219 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În acord cu prevederile art. 225 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară (HirroBalani v. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce i-au fost prezentate.

Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Completului judiciar, prima instanţă a ţinut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre bazată pe materialul probator administrat și legislația în vigoare, asigurându-se că toate aspectele relevante au fost analizate cu rigurozitate.

Instanța de apel, în soluționarea cerințelor enunțate în cererea de apel, a constatat că apelantul ***** ***** a intrat pe teritoriul Republicii Moldova în anul 2023, beneficiind inițial de un drept de ședere provizorie în scop de muncă, iar ulterior obținând un permis de ședere provizorie pentru reîntregirea familiei în baza căsătoriei cu o cetățeancă a Republicii Moldova.

La data de 26 mai 2025, pașaportul său național a expirat, punându-l în imposibilitatea de a-și prelungi cartea de rezidență și permisele de ședere pe teritoriul statului.

Ca urmare a acestei situații, la data de 28 mai 2025, solicitantul s-a adresat Inspectoratului General pentru Migrație (IGM) cu o cerere de azil.

În susținerea cererii sale și a solicitărilor ulterioare de perfectare sau restituire a actelor (inclusiv cererea formulată la 27 octombrie 2025 prin care a cerut restituirea pașaportului pentru a lua legătura cu ambasadă), acesta a invocat imposibilitatea obiectivă de prelungire a documentelor de călătorie prin intermediul reprezentanților consulatului statului de origine pe fondul temerilor de persecuție, a dosarului penal deschis pe numele său la 5 iunie 2020 în Tadjikistan sub acuzația de extremism (în baza art. 307 alin. (2) din Codul penal tadjik), precum și riscul real de a fi supus unor măsuri represive, reținere sau returnare forțată.

În contextul pretențiilor deduse judecății, Completul judiciar reține că în conformitate cu prevederile ***art. 3 din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18 decembrie 2008***, sunt definite următoarele noțiuni pertinente:

**Azil** - instituție juridică prin al cărei intermediu statul oferă străinului protecție, recunoscându-i statutul de refugiat şi acordându-i protecție umanitară, protecție temporară sau azil politic;

**cerere de azil** - manifestare de voință, exprimată în scris sau oral în fața autorităților competente, din care să rezulte că se solicită o formă de protecție pe teritoriul Republicii Moldova;

**persoane strămutate** - străini nevoiți să-şi părăsească țara sau regiunea de origine, care nu se pot întoarce în condiții de siguranță datorită situației ce persistă în acea țară sau regiune şi care se pot încadra în domeniul de aplicare a art. 1 (A) din Convenția de la Geneva privind statutul refugiaților din 28 iulie 1951 sau altor instrumente naționale ori internaționale prin care se acordă protecție internațională, în special:

*a) persoane care au părăsit zone de conflict armat sau de violență endemică;*

*b) persoane care sânt expuse vătămărilor grave în sensul art. 45 sau care au fost victime ale încălcărilor sistematice sau generalizate ale drepturilor lor.*

**procedură de azil** - totalitate a actelor şi acțiunilor îndeplinite, precum şi activităților desfășurate de autoritățile competente, în vederea acordării unei forme de protecție pe teritoriul Republicii Moldova;

**solicitant sau solicitant de azil** - străinul care a depus o cerere de azil, nesoluționată încă prin decizie irevocabilă;

**statut de refugiat** - formă de protecție, recunoscută de Republica Moldova, a cetățeanului străin sau apatridului care întrunește condiţiile prevăzute în Convenția privind statutul refugiaților, încheiată la Geneva la 28 iulie 1951, precum şi în Protocolul privind statutul refugiaților din 31 ianuarie 1967;

**țară de origine** - țară al cărei cetățean este străinul sau, dacă acesta deţine multiple cetățenii, fiecare țară al cărei cetățean este, iar în cazul apatridului, țara în care acesta îşi avea domiciliul legal şi obișnuit.

Conform ***art. 16*** din Legea enunțată supra, în condiţiile prezentei legi, pe teritoriul Republicii Moldova persoanei i se acordă una din următoarele forme de protecție:

a) statutul de refugiat;

b) protecție umanitară;

c) protecție temporară;

d) azil politic.

În temeiul ***art. 17 alin. (1)*** Legea privind azilul în Republica Moldova, statutul de refugiat se recunoaşte, la solicitare, străinului care, *în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deţine şi care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări*; sau care, nedeținând nici o cetățenie şi găsindu-se în afara țării în care îşi avea domiciliul legal şi obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

În virtutea dispozițiilor ***art. 42 alin. (1) și (2)*** din Legea precitată la soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente investighează din oficiu orice împrejurare de fapt şi de drept care ar putea conduce la soluționarea cauzei, chiar dacă împrejurarea nu a fost invocată sau menționată expres în cererea de azil sau în plângere.

La soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente au obligația să cerceteze toate aspectele relevante ale cererii de azil, în colaborare cu solicitantul, după caz, sau la solicitarea acestuia.

Conform ***art. 43*** cererile de azil sânt examinate în mod individual, obiectiv şi imparțial de către un personal calificat, care cunoaște standardele relevante aplicabile în domeniul legislației privind azilul.

*La examinarea cererii se vor lua în considerare informațiile precise şi actualizate din surse diferite despre situația generală din țara de origine a solicitantului de azil, pentru evaluarea situației lui personale*.

Motivele de acordare a unei forme de protecție, în condiţiile prezentei legi, se examinează în cadrul unei proceduri unice, succesiv, din perspectiva corespunderii definiției de refugiat şi aflării în una din situaţiile pentru care se acordă protecție umanitară.

Cererile de acordare a protecției temporare se examinează în conformitate cu art. 381-385.

În conformitate cu prevederile ***art. 44*** atunci când o parte din motive sau când toate motivele invocate în cererea de azil, care ar justifica acordarea unei forme de protecție, nu sânt

probate cu documente sau cu alte dovezi, se acordă beneficiul dubiului dacă sânt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

a) solicitantul a depus toate eforturile pentru a-şi susține cererea de azil;

b) toate elementele relevante aflate la dispoziția solicitantului au fost prezentate, iar lipsa unor astfel de elemente a fost justificată în mod rezonabil;

c) declaraţiile solicitantului sânt considerate coerente şi plauzibile şi nu sânt contrazise de informațiile din țara de origine, relevante pentru cazul acestuia;

d) solicitantul a depus cererea de azil cât mai curând posibil, iar eventuala întârziere este justificată prin motive întemeiate;

e) credibilitatea generală a solicitantului a fost stabilită.

Conform ***art. 45*** Legea privind azilul în Republica Moldova, actele considerate ca fiind o persecuție, în sensul art. 17, trebuie:

*a) să fie suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului, în special a drepturilor de la care nu se pot face derogări potrivit art. 15 alin. (2) din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XII din 24 iulie 1997;*

*b) să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sânt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura menționată la lit. a).*

Actele de persecuție care pot fi calificate ca atare potrivit alin. (1) pot să ia forma:

a) actelor de violență fizică şi psihică, inclusiv a celor de violență sexuală;

b) măsurilor legale, administrative, polițienești şi/sau judiciare care sânt discriminatorii sau care sânt aplicate într-o manieră discriminatorie;

c) acuzării sau pedepsei discriminatorii sau disproporționate;

d) imposibilității rejudecării ca urmare a unei pedepse discriminatorii sau disproporționate;

e) acuzării sau pedepsirii ca urmare a refuzului de îndeplinire a serviciului militar în caz de conflict, atunci când îndeplinirea serviciului militar ar presupune săvârșirea de infracțiuni sau de acte care cad sub incidența clauzelor de excludere prevăzute la art. 17;

f) abuzurilor şi actelor discriminatorii împotriva unor persoane din motive de gen sau abuzurilor şi actelor discriminatorii împotriva minorilor.

Prin vătămări grave, în sensul prezentei legi, se înțelege prezența uneia din următoarele situații:

a) existența unei condamnări la pedeapsă capitală sau existența pericolului execuției;

b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate solicitantului în țara sa de origine;

c) amenințarea gravă și individuală la viața sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violență generalizată în situații de conflict armat internațional sau intern.

Textul ***art. 48*** al Legii privind azilul în Republica Moldova, indică expres că, la evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau a riscului real de a fi supus unor vătămări grave, *autoritățile competente trebuie să se bazeze atât pe evenimente care au avut loc anterior*

*părăsirii țării de origine, cât şi pe cele care s-au desfăşurat ulterior părăsirii țării sale de origine. O temere bine întemeiată de persecuție sau un risc real de a fi supus unor vătămări grave se poate baza pe acţiuni exercitate de solicitant după părăsirea țării de origine, în special, în cazul în care s-a stabilit că acțiunile respective constituie expresia şi continuarea convingerilor sau a orientărilor pe care le avea în țara de origine.*

Examinând actele și materialele dosarului administrativ și judiciar, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu motivele invocate în cererea de apel, precum și prin prisma normelor aplicabile în materia azilului și a controlului judecătoresc al actelor administrative individuale, instanța de apel reține următoarele.

Prin decizia emisă de Direcția azil și apatridie din cadrul Biroului migrație și azil al MAI, nr. ***** din 23 decembrie 2025, a fost respinsă cererea de azil a lui ***** *****, reținând că solicitantul nu a demonstrat existența unor circumstanțe care să justifice acordarea statutului de refugiat sau a protecției umanitare.

Decizia respectivă i-a fost comunicată reclamantului la 29 decembrie 2025.

*Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile legale aplicabile la caz și criticile aduse în apel, Completul judiciar consideră justă concluzia instanței de fond despre netemeinicia acțiunii reclamantului, soluția fondului având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.*

Colegiul judiciar, în vederea argumentării soluției asupra cererii de apel, pornește de la principiile stabilite de Manualul UNHCR privind procedurile și criteriile de determinare a statutului de refugiat în special **pct. 38** ce *definește conceptul de **„temere bine întemeiată”** ca o combinație obligatorie între un element subiectiv (starea de spirit a solicitantului) și un element obiectiv (situația reală din țara de origine).*

La caz, analizând criticile aduse prin cererea de apel, instanța de apel relevă că temeiul legal al „temerii bine întemeiate” și al acordării statutului de refugiat, consacrat de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 270/2008 și art. 1A din Convenția de la Geneva din 1951, nu este incident în speță, întrucât pentru recunoașterea acestui statut se impune întrunirea cumulativă a elementului subiectiv și a celui obiectiv.

Colegiul reține că apelantul ***** ***** ***a părăsit Republica Tadjikistan încă din anul 2019 nu din cauza unor persecuții, ci s-a deplasat în Federația Rusă în scop exclusiv de muncă***.

Faptul că acesta a locuit timp de aproximativ trei ani în Federația Rusă (2019–2021) și ulterior circa un an în Turcia (2022–2023), perioade în care nu a formulat nicio cerere de protecție internațională în acele state, contrazice în mod direct existența unei temeri iminente sau a unui pericol acut la adresa vieții sale.

Mai mult, plecarea sa inițială din țara de origine s-a produs în mod legal, în baza unui act valabil, fără a fi supus unor restricții la frontieră, motiv pentru care autoritatea și prima instanță l-au încadrat corect în tipologia „migrantului economic” (conform pct. 62 din Manualul UNHCR), aspect ce exclude aplicabilitatea normelor privind refugiații.

În plus, din conținutul Notei de interviu de la fila 23 a dosarului administrativ, însăși declarațiile apelantului demonstrează lipsa fundamentului pentru acordarea statutului de refugiat, acesta comunicând în mod expres că a solicitat azil în Republica Moldova fiindcă „*nu pot prelungi pașaportul din motiv că sunt în cautare.... am soție și copil aici”*.

O asemenea declarație relevă în mod inechivoc că resortul principal al adresării către autoritățile de migrație nu îl constituie o teamă de persecuție politică sau etnică, ci un impas de natură strict administrativă legat de expirarea documentului de călătorie și necesitatea de a-și legaliza prezența pe lângă familia sa, instituția azilului fiind astfel utilizată în mod eronat ca un mecanism subsidiar pentru suplinirea lipsei actelor valabile.

De altfel, la fila 24 a aceleiași note de interviu apelantul a menționat că „*îmi fac grijă de viața mea ca am fost amenințat cu moartea dacă mă întorc...*”, aceste afirmații cu caracter general și subiectiv rămân lipsite de susținere obiectivă, nefiind probate prin elemente concrete care să indice un risc personalizat.

Mai mult decât atât, caracterul nefondat al cererii de azil este întărit de faptul că ***apelantul a susținut cu tărie în cadrul aceleiași proceduri că nu a fost condamnat în țara de origine și nici nu a fost reținut sau arestat vreodată, lipsind astfel tocmai elementul de trecere a unei presupuse amenințări în faza unei persecuții efective, consumate sau iminente***.

Concluzia privind absența unei temeri veridice este conturată definitiv de răspunsul oferit chiar de apelant la întrebarea directă privind posibilitatea de a se întoarce în țara de origine, moment în care acesta a afirmat explicit: „*mă pot întoarce dar nu doresc*”.

O asemenea recunoaștere subminează însăși esența juridică a statutului de refugiat, care presupune o imposibilitate sau o nedorință absolută bazată pe o temere obiectivă și insurmontabilă de persecuție, și nu un simplu refuz sau o opțiune personală de a nu reveni în statul de cetățenie.

Sub aspectul evaluării probatoriului, instanța reține că legislația în materia azilului impune solicitantului obligația de a-și dovedi afirmațiile (art. 31 și art. 93 din Legea nr. 270/2008).

Deși apelantul a depus un înscris prin care pretindea existența unui dosar penal pentru extremism în Tadjikistan (în temeiul art. 307 alin. (2) din Codul penal tadjik), instanța constată că acesta prezintă carențe formale majore, cum ar fi lipsa datei emiterii, a numărului de ieșire și a elementelor de identificare instituțională.

Totodată, ***verificările efectuate în bazele de date internaționale ale Interpol au returnat un rezultat negativ, atestând că pe numele apelantului nu există mandate internaționale de căutare***, potrivit filei 12 a dosarului administrativ.

Coroborând aceste aspecte cu rapoartele internaționale de specialitate (precum cele publicate de Human Rights Watch sau Amnesty International), Colegiul reține că, deși sunt menționate tensiuni în regiunea Pamir (GBAO), simpla proveniență dintr-o anumită zonă sau exprimarea unor opinii pe internet nu atrag automat o persecuție individualizată, cererea fiind corect calificată drept evident nefondată.

Totodată, referitor la incidența standardelor CEDO și a principiului *non-refoulement*, instanța subliniază că, deși Articolul 3 din Convenție interzice expulzarea către state unde

persoana ar fi expusă la tortură sau rele tratamente, ***aplicarea acestei protecții presupune un prag înalt de probațiune***.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele J.K. și alții împotriva Suediei și B. și C. împotriva Elveției, sarcina de a demonstra o situație personală de risc iminent revine în mod exclusiv solicitantului.

Deoarece apelantul a părăsit legal țara, a locuit ani la rând în state terțe și nu figurează în sistemele internaționale de căutare, riscul invocat rămâne la stadiul de speculație ipotetică, nefiind îndeplinite cerințele stricte pentru a activa protecția prevăzută de art. 3 din CEDO.

În ceea ce privește protecția umanitară, instanța reintegrează raționamentul potrivit căruia această formă subsidiară de ocrotire nu este aplicabilă, întrucât rapoartele anuale ale Amnesty International și Human Rights Watch nu atestă existența unui conflict armat generalizat pe teritoriul Tadjikistanului care să pună în pericol viața oricărui civil și nu există probe că apelantul ar fi expus unui risc direct de executare sau tortură în caz de revenire.

În sfârșit, analizând contextul șederii, instanța relevă că expirarea pașaportului național la 26 mai 2025 l-a pus pe apelant în imposibilitatea tehnică de a-și prelungi documentele, determinându-l să uzeze de procedura de azil ca de un mecanism subsidiar pentru rezolvarea unor probleme de ordin administrativ.

Cu toate acestea, instanța subliniază că legislația națională îi oferă deja o ocrotire stabilă prin dreptul comun: fiind căsătorit cu o cetățeană a Republicii Moldova și având un copil minor, devine direct incidentă garanția prevăzută la art. 60 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor, care interzice în mod expres îndepărtarea sa forțată de pe teritoriul statului, viața sa de familie fiind pe deplin protejată prin aceste instrumente legale, fără a fi justificată deturnarea scopului instituției azilului.

Aderent, Completul specializat constată că autoritatea administrativă a realizat o examinare individualizată a cererii de azil, conform exigențelor art. 56 din Legea nr. 270/2008, analizând:

-circumstanțele personale ale solicitantului;

-istoricul șederii acestuia;

-credibilitatea declarațiilor; informațiile relevante privind situația din țara de origine;

-existența unui eventual risc de persecuție sau vătămare gravă.

Din conținutul deciziei contestate rezultă că Inspectoratul General pentru Migrație a utilizat informații actualizate privind situația drepturilor omului în țara de origine a lui ***** ***** și a motivat în mod explicit de ce susținerile reclamantului nu ating pragul de gravitate necesar pentru acordarea unei forme de protecție internațională.

Colegiul judiciar reține, de asemenea, incidența art. 63 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 270 privind azilul în Republica Moldova, potrivit căruia o cerere de azil poate fi calificată drept evident nefondată atunci când solicitantul formulează declarații incoerente, insuficiente sau neplauzibile.

În speță, afirmațiile apelantului ***** ***** *au avut un caracter general și abstract, fiind lipsite de concretizare factuală și nesusținute prin elemente obiective de probă, în condițiile în care acesta a recunoscut că a părăsit statul de origine în scop de muncă, a locuit ani la rând în*

*state terțe fără a solicita protecție, a invocat motive administrative legate de expirarea pașaportului și a menționat explicit că se poate întoarce în Tadjikistan, dar nu dorește acest lucru.*

În ceea ce privește legalitatea actului administrativ contestat, Completul specializat relevă că, potrivit art. 21 din Codul administrativ, autoritățile publice trebuie să acționeze în conformitate cu legea și în limitele competenței legale. Totodată, art. 29 din Codul administrativ consacră principiul proporționalității, conform căruia orice măsură administrativă trebuie să fie adecvată scopului urmărit, necesară și rezonabilă.

Din analiza deciziei nr. ***** din 23 decembrie 2025 rezultă că aceasta conține expunerea situației de fapt, indicarea normelor juridice aplicabile, aprecierea probelor administrate și argumentele care au determinat autoritatea să respingă cererea de azil, întrunind astfel cerințele de motivare prevăzute de art. 118 și art. 120 din Codul administrativ.

Completul specializat apreciază că autoritatea administrativă nu a depășit limitele competenței sale discreționare și nici nu a încălcat drepturile procedurale ale reclamantului, aspect confirmat de faptul că procedura de azil s-a desfășurat cu respectarea garanțiilor legale, fiindu-i asigurat un interpret de limbă rusă și posibilitatea de a fi audiat în cadrul interviului din 24 noiembrie 2025, unde a putut să-și expună poziția și să ofere explicații.

Totodată, reclamantul a beneficiat deplin de accesul efectiv la justiție, având posibilitatea de a contesta actul administrativ defavorabil emis de Inspectoratul General pentru Migrație în fața instanțelor de judecată independente și imparțiale, exercitându-si drepturile procesuale prin intermediul asistenței juridice garantate de stat.

În același timp, Colegiul reține că ***dreptul la azil nu are caracter absolut, iar acordarea unei forme de protecție internațională este condiționată de demonstrarea existenței unor circumstanțe obiective și individuale care justifică intervenția statului gazdă***, cerințe neîndeplinite în cauză, întrucât apelantul a părăsit Tadjikistanul încă din anul 2019 în scop exclusiv de muncă în Federația Rusă.

În lipsa unor probe pertinente și concludente care să confirme existența unei temeri bine întemeiate de persecuție sau a unui risc real de vătămare gravă, în condițiile în care înscrisul invocat privind pretinsul dosar penal prezintă carențe formale majore, bazele de date Interpol nu conțin mandate pe numele său, iar rapoartele internaționale (precum cele elaborate de Human Rights Watch sau Amnesty International) nu atestă o persecuție automatizată pentru simpla proveniență din regiunea Pamir, instanța de apel concluzionază că soluția adoptată de autoritatea administrativă și menținută de prima instanță este legală, proporțională și întemeiată factual și juridic.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel ține să accentueze că sub aspectul bunei-credințe, apelantul ***** *****, ca o persoană care se pretinde victimă a unei temeri bine întemeiate de persecuție, ***urma să solicite azil de îndată ce a ajuns în Republica Moldova (în anul 2023) sau în momentul declanșării pretinselor evenimente și riscuri la care face referire***.

Cu toate acestea, comportamentul său procesual și temporal contrazice această conduită a unei persoane aflate într-un pericol iminent, întrucât a intrat legal pe teritoriul Republicii

Moldova și a ales să-și legalizeze inițial șederea prin mijloace ordinare, beneficiind o lungă perioadă de timp de drept de ședere provizorie în scop de muncă, iar ulterior obținând un permis de ședere pentru reîntregirea familiei în baza căsătoriei cu o cetățeană a Republicii Moldova, valabil până în august 2027.

Faptul că acesta s-a adresat cu o cerere de azil abia la data de 28 mai 2025, la aproape doi ani de la sosirea în țară și exact în momentul în care pașaportul său național a expirat (la 26 mai 2025), punându-l în imposibilitatea tehnică de a-și prelungi cartea de rezidență, relevă că demersul de protecție internațională nu este motivat de o persecuție veridică, ci a fost intentat târziu, în mod artificial și oportunist, exclusiv pentru a eluda impedimentele de natură administrativă legate de lipsa actelor de călătorie valabile.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ, apreciază că decizia emisă de Direcția azil și apatridie din cadrul Biroului migrație și azil al MAI, nr. ***** din 23 decembrie 2025 a fost adoptată cu respectarea prevederilor Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova și ale Codului administrativ, iar motivele invocate în apel nu justifică casarea hotărârii primei instanțe.

În consecință, apelul urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii primei instanțe și a actului administrativ contestat.

Argumentele apelantului ***** ***** nu pot fi reținute, întrucât instanța de fond a examinat cauza în mod complet și obiectiv, cu o evaluare riguroasă atât a declarațiilor contradictorii ale solicitantului, cât și a probelor administrate și a informațiilor relevante privind situația socio-politică din Republica Tadjikistan.

Autoritatea publică (Inspectoratul General pentru Migrație) a analizat în mod concret și individualizat posibilele influențe și riscuri care l-ar putea viza pe apelant în cazul unei ipotetice reîntoarceri în țara de origine, verificând minuțios temeinicia documentelor invocate și corelându-le cu rapoartele internaționale de specialitate, constatând absența oricăror indicii că acesta ar fi expus unei persecuții reale.

Simpla invocare a unor riscuri ipotetice, a unor pretinse dosare penale formale lipsite de elemente de autenticitate sau a unei stări generale de instabilitate nu este suficientă pentru a demonstra existența unei temeri bine întemeiate de persecuție în sensul art. 17 din Legea privind azilul.

Completul specializat remarcă că atât autoritatea administrativă, cât și instanța de fond au apreciat corect că informațiile generale privind măsurile coercitive din Republica Tadjikistan sau situația din regiunea de proveniență, prin ele însele, nu demonstrează existența unui risc real, personal și previzibil pentru apelant, cu atât mai mult cu cât acesta a părăsit statul în mod legal, a locuit ani la rând în state terțe fără a solicita vreo formă de protecție și a recunoscut în cadrul interviului că se poate întoarce în țara de origine, dar nu dorește acest lucru, invocând motive de natură strict administrativă (expirarea pașaportului) și dorința de a rămâne alături de familia sa.

Prin urmare, concluziile instanței de fond și ale autorității administrative sunt perfect legale, temeinice și bazate pe o analiză exhaustivă a circumstanțelor cauzei, iar motivele invocate în apel nu justifică în niciun fel casarea hotărârii contestate.

Totodată, Colegiul judiciar notează că, contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, apelantul nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței.

Astfel, din considerentele menționate şi având în vedere că hotărârea primei instanţe este legală şi întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate şi combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de ***** ***** şi a menţine hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a), alin. (3) din Codul administrativ și art. 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

**D E C I D E :**

Se respinge apelul declarat de către avocatul Cebanaș Alexandru acționînd în interesele lui ***** *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 8 aprilie 2026.

Decizia este executorie de la emitere, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Preşedintele completului, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii Cașcaval Andrei

Bagrin Lucia